

2017/75

ONTVANGEN 30 NOV. 2017

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

>Retouradres Postbus 16375 2500 BJ Den Haag

Erasmus University Rotterdam
t.a.v. het college van bestuur
Postbus 1738
3000 DR Rotterdam

Hoger Onderwijs en
Studiefinanciering
Rijnstraat 50
Den Haag
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Datum 29 NOV. 2017
Betreft Besluit macrodoelmatigheid wo masteropleiding Master of Laws in
International Law, Society and Development

Onze referentie
1284616

Uw brief van
5 juli 2017

Uw referentie
CvB/AZ/HB/274.514

Bijlagen
1

Geacht college,

Met uw brief van 5 juli 2017, door de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs (hierna: CDHO) ontvangen op 21 juli 2017, heeft u mij het voornemen voorgelegd om de wo masteropleiding Master of Laws in International Law, Society and Development als bekostigde opleiding te verzorgen in Den Haag. De opleiding is voorgesteld in het Croho onderdeel Recht en de studielast is door u bepaald op 60 studiepunten.

Advies CDHO

De CDHO heeft mij bij brief van 14 november 2017, kenmerk 2017/75, negatief geadviseerd over uw aanvraag. Dit advies, dat integraal onderdeel uitmaakt van dit besluit, treft u hierbij aan.

Besluit

Gelet op bovengenoemd advies van de CDHO en het bepaalde in de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (hierna: WHW) en in de Beleidsregel doelmatigheid hoger onderwijs 2014 (hierna: Beleidsregel), heb ik besloten niet in te stemmen met uw voornemen om de wo masteropleiding Master of Laws in International Law, Society and Development als bekostigde opleiding te verzorgen in Den Haag.

Beoordelingskader

De wettelijke grondslag voor mijn besluitvorming is gelegen in artikel 6.2 van de WHW. Voorts is de Beleidsregel leidraad geweest voor mijn afwegingen.

Motivering

Overeenkomstig het advies van de CDHO concludeer ik dat uw aanvraag voldoet aan criterium a van artikel 6 van de Beleidsregel, maar niet aan criteria b en c van dat artikel. Voor de nadere motivering verwijs ik u naar het advies van de CDHO.

Een belanghebbende kan tegen dit besluit binnen zes weken na de dag waarop het besluit hem is toegezonden schriftelijk bezwaar maken. De belanghebbende dient daartoe een bezwaarschrift in bij de minister van OCW, onder vermelding van "Bezwaar", ter attentie van DUO, Postbus 606, 2700 ML in Zoetermeer. Meer informatie over het maken van bezwaar vindt u op www.bezwaarschriftenocw.nl

Onze referentie
1284516

Een afschrift van deze brief is verzonden aan de CDHO, de NVAO, DUO-Groningen, de Inspectie van het Onderwijs en de VSNU.

De minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
Namens deze,
de directeur Hoger Onderwijs en Studiefinanciering,

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
t.a.v. de Minister
mw. mr. drs. I.K. van Engelshoven
Postbus 16375
2500 BJ DEN HAAG

Advies Geachte mevrouw Van Engelshoven,

Op 21 juli 2017 heeft de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs het voornemen ontvangen van Erasmus Universiteit Rotterdam om de wo master Master of Laws in International Law, Society and Development (hierna: wo master ILSD) als bekostigde opleiding te verzorgen te Den Haag (brief van 5 juli 2017 met kenmerk CvB/AZ/HB/274.514). Op 27 juli 2017 heeft de commissie aanvrager om aanvullende informatie verzocht. Op 3 oktober 2017 was de aanvraag voorzien van alle voor de beoordeling van de aanvraag benodigde gegevens en is door de commissie in behandeling genomen. Op 2 november 2017 heeft de commissie omwille van de zorgvuldige besluitvorming de beslistermijn verlengd tot 4 december 2017.

datum
14 november 2017

onderwerp
nieuwe opleiding
Erasmus Universiteit
Rotterdam
voltijd
wo master
LLM in International Law,
Society and Development
Den Haag

ons kenmerk
2017/75

bijlage
beoordelingskader

Advies Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs

Gelet op het hierna volgende adviseert de commissie u om negatief te besluiten op het verzoek van Erasmus Universiteit Rotterdam om de wo master ILSD als bekostigde opleiding te Den Haag te verzorgen.

Beoordelingskader

De wettelijke grondslag voor dit advies is gelegen in artikel 6.2 van de Wet op het Hoger onderwijs en Wetenschappelijk onderzoek (WHW). Voorts heeft de Beleidsregel doelmatigheid hoger onderwijs van 3 juli 2014, verder te noemen de Beleidsregel, voor de commissie als leidraad gediend. Het beoordelingskader treft u in de bijlage bij dit advies aan.

Omschrijving van de aanvraag

Aanvrager wil de wo master ILSD in Den Haag aanbieden. Het gaat om een Engelstalige wo master in het Croho onderdeel Recht. De opleiding omvat 60 EC en wordt in voltijdvorm aangeboden. De opleiding bestaat inhoudelijk uit internationaal recht, rechtssociologie en ontwikkelingsstudies, waarbij het zwaartepunt ligt bij de juridische vakken. De opleiding kent drie tracks: Internationaal milieurecht en politiek, Internationaal economisch recht en globalisering en Internationaal recht, mensenrechten en ontwikkeling. De opleiding is toegankelijk voor studenten met een afgeronde wo bachelor of laws (LLB) of sociale wetenschappen die het Engels voldoende beheersen. Relevante werkervaring strekt tot aanbeveling. Aanvrager wil de instroom te beperken tot maximaal 20 studenten per jaar. Afgestudeerden van de opleiding kunnen aan het werk als juridisch adviseur of beleidsmedewerker bij de overheid (lokaal, landelijk, internationaal) of bij NGO's.

Aanvrager doet een beroep op criteria a, b en c in art. 6 van de Beleidsregel.

pagina 2 van 5 **Motivering**

De aanvraag voldoet naar mening van de commissie aan criterium a in art. 6 van de Beleidsregel. De aanvraag voldoet niet aan criterium b en c in art. 6 van de Beleidsregel.

Beoordeling criterium a Beleidsregel

Aanvrager stelt dat de opleiding nieuw is en noodzakelijk om de gewenste vernieuwing te realiseren. Ter onderbouwing van die stelling heeft aanvrager de voorgenomen opleiding vergeleken met een zevental wo masteropleidingen in Nederland, de VS en het Verenigd Koninkrijk. Er zijn geen juridische hbo masteropleidingen.

De verwante Nederlandse wo masteropleidingen zijn volgens aanvrager: LLM in Public International Law (Universiteit Leiden, track binnen de master Rechtsgeleerdheid), research LLM in Public International Law (UvA en UU), LLM International and European Law (UvA en UvT), LLM in Globalisation and Law (Maastricht University), LLM International and European Public Law (EUR, track binnen de master Rechtsgeleerdheid). Al deze opleidingen hebben betrekking op verschillende aspecten van internationaal recht: mensenrechten, milieu- en zeerecht, strafrecht en handelsrecht. Ze worden in het Engels aangeboden en omvatten, op een uitzondering na, 60 EC. De commissie is van mening dat de onbekostigde M International Law of Human Rights and Criminal Justice van de UU eveneens verwant is. Verder merkt de commissie op dat universiteiten binnen de master Rechtsgeleerdheid diverse tracks aanbieden waarin aandacht wordt besteed aan internationaal recht, internationaal economisch recht, mensenrechten en milieurecht. De commissie constateert dat de nadruk die binnen voorgenomen master ILSD wordt gelegd op rechtssociologie en de combinatie met disciplines de sociologie, politicologie en economie ontwikkelingssamenwerking een vernieuwend aspect vormt. Echter, dit maakt de master ILSD niet dermate onderscheidend van de bestaande juridische masteropleidingen dat geconcludeerd kan worden dat de gehele opleiding nieuw is. Op grond van het bovenstaande concludeert de commissie dat de inhoud van de opleiding al bestaat. Daarmee is de noodzaak van deze opleiding in de zin van de Beleidsregel aangetoond. De aanvraag voldoet aan criterium a in art. 6 van de Beleidsregel.

Beoordeling criterium b Beleidsregel

Aanvrager stelt dat de opleiding ILSD aansluit op een arbeidsmarktbehoefte in combinatie met een maatschappelijke behoefte. Aanvrager doet geen expliciet beroep op een wetenschappelijke behoefte, maar verwijst wel bij de argumentatie met betrekking tot de maatschappelijke behoefte naar het wetenschapsbeleid van het ministerie van OCW.

Beoordeling maatschappelijke behoefte

Ter onderbouwing van de maatschappelijke behoefte aan afgestudeerden van de wo master ILSD refereert aanvrager aan de paragraaf m.b.t. Buitenlandse Zaken binnen de Rijksbegroting 2016-2017, de wetenschapsagenda van het Ministerie van OCW 'Wetenschapsvisie 2025: keuzes voor de toekomst' (2014) en de toekenning van enkele NWO subsidies.

In de vaststelling van de begroting voor BuZa is vastgelegd dat verder geïnvesteerd zal worden in het bevorderen van de internationale rechtsorde en mensenrechten. Aanvrager heeft niet geconcretiseerd hoe onderhavige opleiding

pagina 3 van 5 daar een bijdrage aan levert. In de wetenschapsagenda van OCW is aangegeven dat de komende jaren veel verwacht wordt van multidisciplinair onderzoek (p. 20). Er wordt geen expliciete aandacht besteed aan de thema's waar de voorgenomen master ILSD op gericht is. De toegekende beurzen geven blijk van het belang dat wordt gehecht aan wetenschappelijk onderzoek op het snijvlak van sociale wetenschappen en recht. De onderzoeksonderwerpen van deze beurzen zijn sterk verwant aan de inhoud van de voorgenomen master ILSD. De commissie concludeert op grond van het bovenstaande dat een maatschappelijke behoefte niet aangetoond is.

Beoordeling arbeidsmarktbehoefte

Ter onderbouwing van de arbeidsmarktbehoefte aan afgestudeerden van de wo master ILSD heeft aanvrager een vacaturepeiling op nationale en internationale jobboards laten uitvoeren door PBLQ. Verder geeft aanvrager aan dat de International Development Law Organization (IDLO) jaarlijks circa 40 startersbanen (gedeeltelijk of volledig betaald) aanbiedt waar afgestudeerden voor in aanmerking kunnen komen.

Bij de vacaturepeiling die aanvrager heeft laten uitvoeren is gekeken naar relevante vacatures over de hele wereld. De commissie acht het aannemelijk dat een deel van de afgestudeerden zal opteren voor een baan in het buitenland, maar het doelmatigheidskader is primair gericht op de Nederlandse arbeidsmarkt. Binnen de Nederlandse arbeidsmarkt ziet PBLQ zo'n 275 baanopeningen per jaar (250 vanuit de VN, 25 bij Buitenlandse Zaken). Daarbij zijn alle banen meegenomen, van stage tot seniorpositie, van tijdelijke functies van enkele maanden tot vaste banen en voor afgestudeerden van verschillende wo opleidingen. Deze peiling biedt dus geen reëel beeld van de arbeidsmarktbehoefte aan afgestudeerden van de master ILSD. Aanvrager relateert dit aantal geschatte baanopeningen bovendien niet aan het aantal afgestudeerden van verwante opleidingen. Hiermee heeft aanvrager niet aangetoond dat er vanuit de arbeidsmarkt bezien behoefte is aan afgestudeerden van de master ILSD.

De commissie heeft daarnaast ROA's database AIS geraadpleegd. De beroepscategorieën juristen en overheidsambtenaren zijn daarbij het meest relevant. Uit AIS blijkt dat de arbeidsmarktperspectieven voor juristen redelijk zijn. Er worden enige knelpunten in de personeelsvoorziening in 2020 verwacht. Echter, hierbij is van belang om aan te tekenen dat studenten ILSD geen civiel effect verwerven; zij kunnen dus niet opteren voor functies als rechter, advocaat of officier van justitie. Voor de beroepsgroep overheidsambtenaren worden vrijwel geen knelpunten in de personeelsvoorziening verwacht.

De commissie concludeert dat aanvrager niet heeft aangetoond dat er een maatschappelijke behoefte en een arbeidsmarktbehoefte bestaat aan afgestudeerden van de master ILSD. De aanvraag voldoet niet aan criterium b in art. 6 van de Beleidsregel.

Beoordeling criterium c Beleidsregel

Aanvrager heeft in de prestatieafspraken met de Minister een viertal zwaartepunten vastgelegd, te weten: gezondheid, cultuur, welvaart en bestuur. De voorgenomen wo master ILSD sluit niet aan op deze zwaartepunten. Aangezien de opleiding niet aansluit op de prestatieafspraken dient de aanvraag te voldoen aan alle elementen van criterium c in art. 6 van de Beleidsregel.

Commissie
Doelmatigheid
Hoger Onderwijs

pagina 4 van 5 Vanaf 21 juli 2017 is op de site van de CDHO kennis gegeven van het voornemen van de Erasmus Universiteit om de wo master ILSD in Den Haag aan te bieden. Hiermee is aan de instellingen voor hoger onderwijs de mogelijkheid gegeven om hun zienswijzen op dit voornemen kenbaar te maken. Er zijn geen zienswijzen ingediend.

Aanvrager heeft een overzicht geleverd van de instroom in verwante bekostigde wo masteropleidingen. De instroom in het verwante bekostigde onderwijsaanbod schommelde de afgelopen jaren rond 1000 eerstejaarsstudenten. De master International Law of Human Rights and Criminal Justice van de UU is een postinitiële master. Aanvrager wil de instroom in de voorgenoemde master maximaliseren op 20 studenten.

instelling	opleiding	2011/12	2012/13	2013/14	2014/15	2015/2016	2016/2017
Rijksuniversiteit Groningen	M International Law and the Law of International Organizations	24	29	20	26	22	36
Tilburg University	M International and European Public Law	53	47	50	70	90	77
Universiteit Leiden	M Rechtsgeneeskunde	481	515	646	640	741	662
Universiteit Maastricht	M Globalisation and Law	81	112	157	145	156	156
Universiteit Utrecht	M International Law of Human Rights and Criminal Justice	0	0	0	0	0	0
Universiteit Utrecht	M Public International Law	61	65	69	47	45	51
Vrije Universiteit Amsterdam	M International Business Law	20	21	19	23	50	34
Vrije Universiteit Amsterdam	M Law and Politics of International Security	0	45	33	21	37	31
Universiteit van Amsterdam	M Public International Law (research)	9	8	4	4	4	3
eerstejaars instroom	totaal	729	842	958	978	1125	1050

Bron: BronHO

Aangezien aanvrager bij criterium b niet heeft aangetoond dat er op de arbeidsmarkt behoefte is aan afgestudeerden van de wo master ILSD, kan deze niet worden gerelateerd aan de instroom in de bestaande opleidingen en de verwachte instroom in de voorgenoemde opleiding ILSD. Aanvrager heeft niet aangetoond dat er vanuit de landelijke arbeidsmarkt bezien ruimte is om deze opleiding binnen het bekostigde domein vorm te geven.

Aanvrager heeft een beschrijving geleverd van de inbedding in de bestaande kennisinfrastructuur in Den Haag. De wo master ILSD wordt gehuisvest in het pand van het International Institute of Social Studies (ISS) van de EUR in Den Haag. Daar wordt ook de wo master Development Studies aangeboden. Het ISS werkt samen met diverse Europese universiteiten, de IDLO, de mensenrechtenafdeling van de VN en diverse ontwikkelingsorganisaties zoals HIVOS, CORDAID en ICCO. Voor een aantal meer algemene juridische vakken gaan de studenten naar Rotterdam. Vestiging van de opleiding in Den Haag heeft geen negatief effect op de landelijke spreiding van het onderwijsaanbod.

De commissie concludeert dat aanvrager niet heeft aangetoond dat er ruimte in het landelijk aanbod bestaat om de wo masteropleiding ILSD te realiseren. De aanvraag voldoet niet aan criterium c in art. 6 van de Beleidsregel.

Gelet op het vorenstaande adviseert de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs u om negatief te besluiten op het voorliggende verzoek.

De Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs

drs. P.M.M. Rullmann
voorzitter

pagina 5 van 5 **Bijlage:**
Beoordelingskader macrodoelmatigheid nieuwe opleiding

Aan de hand van de in de Beleidsregel doelmatigheid hoger onderwijs van 3 juli 2014 genoemde voorwaarden worden voornemens tot het verzorgen van een nieuwe opleiding beoordeeld op doelmatigheid. Een nieuwe opleiding kan volgens artikel 6 van deze Beleidsregel alleen doelmatig worden geacht indien het voornemen voldoet aan de criteria a, b en c.

Volgens criterium a heeft het instellingsbestuur aangetoond dat uitbreiding van het landelijk aanbod met de nieuwe opleiding noodzakelijk is en dat de vernieuwing niet kan worden gerealiseerd binnen het landelijk bestaande opleidingsaanbod.

Volgens criterium b heeft het instellingsbestuur aangetoond dat er behoefte bestaat aan de nieuwe opleiding, zijnde overwegend een arbeidsmarktbehoefte, dan wel een overwegend maatschappelijke behoefte in combinatie met een arbeidsmarktbehoefte, dan wel een overwegend wetenschappelijke behoefte in combinatie met een arbeidsmarktbehoefte.

Volgens criterium c dient het instellingsbestuur aan te tonen dat er in het landelijk onderwijsaanbod ruimte is voor de opleiding. Indien de voorgenomen opleiding aansluit op zwaartepunten die de instelling heeft vastgelegd in de prestatieafspraken¹, wordt aangenomen dat is voldaan aan criterium c, tenzij naar het oordeel van de Minister reeds voldoende opleidingen in de behoefte kunnen voorzien.

¹ In de beschikkingen tot toekenning van de prestatiebekostiging heeft de Minister geen uitspraken gedaan over de doelmatigheid van eventueel in het voorstel aangekondigde nieuwe opleidingen of vestigingsplaatsen.